

CHÚ BÒ

mũ trắng

KIM ĐÔNG

CHÚ BÒ MŨ TRẮNG

Nhiều tác giả

Bìa và Minh họa: Nguyễn Thị Hiền

NXB Kim Đồng

Hà Nội: 5-3-1977

TVE-4U.org

Scan: Cái lệ

Text & Ebook: Bộ Cặp

BỐ TÔI

Ở khu tập thể này, chúng tôi rất hay nói chuyện về bố. Đứa nào cũng có bố, lớn nhất, khỏe nhất và giỏi nhất. Nhưng có lẽ trên thế giới này chẳng có người bố nào giống người bố nào. Thật đấy, như bố Nga chẳng hạn, lúc nào bác ấy cũng vác máy đi quay phim ở các nơi. Lần nào về, bác cũng cho chúng tôi quà. Khi thì đầy một túi toàn vỏ sò, vỏ hến, khi là hàng trăm chiếc lông nhím nhọn hoắt như mũi tên. Bố Quân là thợ điện. Bác ấy thấp sáng cho cả thành phố đấy. Bố Quân có hẳn một chiếc thắt lưng da rất dài, với cả đôi găng bảo hiểm to ơ là to nữa. Bố Thắng là thợ hàn. Bác ấy không hề sợ lửa. Mà này, bác ấy có chiếc kính rất hay nhé! Còn bố bạn Hòa có thể xây những ngôi nhà cao chót vót. Hòa kể là những hôm trăng sáng như đêm Trung thu chẳng hạn bố Hòa có thể nói chuyện với cả chú cuội, nhìn thấy cả cây đa nữa. Các bạn bảo có nên tin không? Hôm nào chúng tôi phải hỏi bố Hòa mới được.

Còn bố cái Lan toàn in sách. Sách của chúng tôi đọc đều do nhà máy bố Lan in! Bố Hùng làm ở nhà máy văn phòng phẩm Hồng Hà. Ở đây chuyên môn sản xuất bút chì, bút máy, thước kẻ, mực... rất nhiều thứ.

Đây là bố các bạn tôi. Còn bố tôi ấy à? Bố tôi cũng là công nhân, nhưng công nhân lái xe hăng hái. Ô-tô của bố tôi rất cao, rất to. Bố tôi gọi là xe «Din» có lẽ vì nó hay kêu «din, din». Bố tôi toàn chở xi-măng lên những miền đồi núi xa tít tắp. Mỗi chuyến đi như thế, bố tôi thường vắng nhà ba, bốn ngày. Khi về quần áo tay chân bố tôi toàn một màu xi-măng. Bố nhắc bổng tôi lên đứng mười lần mới thôi. Tôi rất khoái được úp mặt vào hai bàn tay to lớn của bố. Không hiểu sao tôi thấy mùi xi-măng rất thơm. Có lần tôi hỏi bố:

– Bố ơi, «Din» cũng leo núi được hả bố? Bố tôi mỉm cười, vuốt đầu tôi:

– Đây là những quả đồi rất cao con ạ. Đồi như chiếc bát úp xuống thế này này, nhưng mà to, to ghê lắm. Đường ở lưng đồi, vòng từ quả này sang quả khác...

Bố tôi kể có những cái dốc rẽ dài, lên đến đỉnh dốc cũng phải bằng từ đây về quê tôi cơ mà. Còn đứng trên đấy mà nhìn xuống thì tuyệt nhất trần đời! Ở tí dưới chân núi là thung lũng. Nhà chỉ bằng hộp phấn, còn ruộng đồng nom chẳng khác gì trang giấy xanh kẻ ô vuông, như từ trên máy bay nhìn xuống ấy.

Bố ơi! «Din» cũng leo núi được hở bố?

Giữa đường cũng có thể gặp những dòng suối mát lạnh như nước đá từ trong núi chảy ra, trong vắt. Nhưng thích nhất vẫn là mùa mơ. Khắp nơi, hoa mơ nở trắng xóa. Lái ô-tô mà cứ như là bay trên mây vậy, khoái lắm!

Bố tôi còn kể rất nhiều. Bố tôi bảo ở trên ấy đang cần xi-măng để xây các nông trường chè, thuốc lá, cà-phê...

– Thế bao giờ xong hả bố?

– Chỗ này xong, chỗ khác lại bắt đầu, con thấy bố bạn Hòa đấy, có bao giờ chú ấy nghỉ xây nhà đâu. Nhưng đến lúc con lớn bằng bố cơ mà? Bố tôi ôm tôi vào lòng, cười rất vui:

– Đến lúc ấy còn cần nhiều xi-măng con ạ, Đất nước mình cần nhiều xi-măng lắm. Thế con cũng muốn lái xe à?

...tôi rất thích lái xe như bố tôi.

Đúng các bạn ạ, tôi rất thích lái xe như bố tôi. Khi nào lớn, tôi sẽ chở xi-măng lên một nơi nào đó rất xa, xa nhất ấy. Ở đây đang cần xi-măng để xây những khu nhà cao chót vót, những trường học, nhà máy và nông trường. Nơi nào thì tôi chưa biết, tôi sẽ hỏi bố tôi ngay tối hôm nay. Nhưng nhất định tôi sẽ là người lái xe chở xi-măng, xe «Din» ấy, hết như bố tôi.

NGUYỄN THỊ XUYỀN

BÀN TAY MẸ

Ai cũng có hai bàn tay. Bàn tay nào cũng đẹp, cũng quý.

Bàn tay ông trồng hoa, bàn tay bà may vá, bàn tay bố khỏe nhất nhà, bàn tay chị Hòa gấp đồ chơi rất khéo... Bình yêu tất cả những đôi bàn tay. Nhưng yêu nhất vẫn là đôi bàn tay của mẹ. Điều «bí mật» ấy Bình chỉ nói với Yên, bạn thân nhất của Bình. Nhưng Yên tưởng tay mẹ Bình trắng lấm, đẹp lấm. Không đâu, tay mẹ không trắng đâu. Tay chị Hòa với tay Bình còn trắng hơn cả tay mẹ. Bàn tay mẹ rám nắng, các ngón tay gầy gầy, xương xương... Mỗi khi nghĩ đến đôi bàn tay của mẹ, Bình lại thấy rất rõ những đường gân nhỏ chạy ngoằn ngoèo. Bình gọi đây là những sợi chỉ thêu màu xanh. Bao giờ cũng thế, Bình rất thích áp hai bàn tay của mẹ vào má. Hai bàn tay xoa vào má cứ ram ráp, ram ráp, nhưng không hiểu sao Bình rất thích.

Bình rất thích ép hai bàn tay của mẹ vào má.

Có lần Bình hỏi mẹ:

– Mẹ ơi, sao tay con trắng, còn tay mẹ đen thế ?

Mẹ chỉ cười, nhìn Bình âu yếm. Nhưng đây là dạo Bình còn bé. Bây giờ Bình đã học lớp Hai. Bình biết vì sao tay mẹ rám nắng rồi. Hằng ngày, đôi bàn tay của mẹ phải làm biết bao nhiêu là việc! Nhất là những đợt bố đi công tác hai ba tháng liền, ông, bà đã già yếu, chị Hòa và Bình còn bé nên bao nhiêu việc ở nhà đều do đôi bàn tay của mẹ làm hết. Đi làm về mẹ lại đi chợ, đóng gạo, gánh nước, nấu cơm, tắm cho hai chị em Bình, giặt một chậu quần áo đầy... Buổi trưa mẹ hay tranh thủ chẻ củi. Chắc mẹ mệt lắm.

Bình thấy áo mẹ ướt đầm mồ hôi. Thế mà mẹ vẫn cười, rất tươi, mẹ còn hát nữa. Nhưng đừng tưởng mẹ không buồn bao giờ. Mỗi lần Bình mãi chơi ngoài nắng bị sốt, mẹ rất buồn đấy, Suốt đêm mẹ cứ ngồi bên Bình. Thỉnh thoảng mẹ lại đặt bàn tay lên trán nóng như lửa của Bình. Bàn tay mẹ sao mà mát thế, sao mà êm thế! Bình cố ăn hết bát cháo, cố uống thuốc thật ngoan để mẹ khỏi buồn, khỏi lo vì Bình.

Mỗi lần Bình ôm lại thấy bàn tay mẹ như nôi thêm một sợi gân xanh, như cứng hơn vì phải làm thêm việc... Năm nay chị Hòa học lớp Bốn, Bình học lớp Hai, chị Hòa đã nấu được bữa cơm chiều, rửa bát và tự giặt lấy quần áo. Có hôm mẹ bận, chị Hòa còn giặt cả quần áo cho Bình nữa. Còn Bình, sáng nào cô học sinh lớp Hai ấy cũng quét nhà, quét sân, rửa ấm chén và cho gà ăn. Nhiều hôm, Bình còn rửa rau, vo gạo tinh tươm để mẹ đi làm về chỉ việc nấu cơm nữa là xong. Bình muốn trưa nào mẹ cũng được nghỉ, tối nào mẹ cũng được đi ngủ sớm. Bình muốn đôi bàn tay của mẹ không phải vất vả nhiều nữa... Có hôm mẹ đi làm về thấy Bình đang nhóm bếp đặt ấm nước, mẹ ôm Bình vào lòng, âu yếm nói: Con gái mẹ ngoan quá!

Con gái mẹ ngoan quá!

Bình áp hai bàn tay của mẹ lên má như hồi còn bé tí. Bỗng Bình thấy hai bàn tay mẹ mềm hơn, đỡ ráp hơn trước. Cái chai ở ngón tay út không còn nữa. Những đường gân cũng đỡ nổi rõ hơn. Yêu quá, thương quá, đôi bàn tay của mẹ – đôi bàn tay rám nắng, các ngón tay gầy gầy, xương xương đầy trều mến... –

NGUYỄN THỊ XUYẾN

NGÀY SẮP XA CÔ

Lớp Ba C bước vào năm học được gần ba tháng, bỗng có tin: cô Nhân chuyển sang trường mới. Lớp Ba C ầm ức lắm, liền kéo đến hỏi cô Nhân. Đến khi cô Nhân bảo đúng thì mặt đứa nào đứa ấy ỉu xiu xiu. Cái Hợp, cái Lành với cái Toàn chưa chi mắt đã đỏ hoe. Như mọi lần thế nào Quyết cũng trêu đến lúc chúng nó bật cười lên mới thôi. Nhưng hôm nay chẳng đứa nào nói lấy một câu...

Chúng mình tặng cô cái gì làm kỷ niệm chứ. Cuối cùng, Liệu, lớp trưởng, bật lên nói. – Ừ nhỉ – Tất cả như sức tỉnh, cùng thốt lên: «để cô nhớ mãi lớp Ba C của chúng mình».

○ ○ ○

Hôm nay, cả lớp Ba C đều đi học sớm. Đứa nào cũng mang đến lớp một thứ tự mình làm lấy.

Hợp cho các bạn xem chiếc khăn mùi soa nó mới thêu xong chiều qua. Hợp thêu một bông hồng thật xinh ở giữa khăn. Còn điểm thì nó móc bằng chỉ trắng, rất đẹp.

Quyết nổi tiếng làm thủ công khéo nhất trường. Nó tặng cô cái chụp đèn bằng bìa xanh mà nó hí hoáy gấp đi gấp lại cả ngày hôm qua. «Để cô soạn bài buổi tối cho sáng» Cứ nghĩ thế, Quyết lại thấy vui vui.

Còn «họa sĩ» Liệu vừa giờ ra bức tranh của mình, các bạn đã chạy cả lại. Chúng nó tấm tắc khen; «Giỏi quá! Giống quá! Cô đang giảng bài đây này. Cô mặc áo xanh. Nom cô hiền quá. Như là cô hơi cười cười ấy, phải không Liệu? Còn đây là cái Hòa, cái Hợp, cái Bình, cậu Thắng, cậu... ơ! Mình, đúng mình đây này! Kia, cậu Quyết đang quay xuống nói chuyện với bàn sau, 'Đúng tử' nhé! Đủ cả lớp mình. Cô sẽ nhớ hết cho mà xem!» Cứ thế, cả lớp chuyền tay nhau xem bức tranh màu của Liệu.

Cái Lành đến, tay cầm chiếc phong bì in hình lẵng hoa. Ngoài phong bì nó viết nắn nót: «Kính tặng cô bài thơ em làm». Nhưng bài thơ như thế nào thì Lành nhất định không cho các bạn xem. Nó nói vẻ bí mật: «Chỉ mình tớ với cô biết thôi!» và Lành nhớ mỗi câu thơ cuối cùng trong bài thơ:

Điểm mười đẹp để ước mơ

Công cô dạy dỗ bao giờ em quên!

Họa sĩ Liêu vừa giờ ra bức tranh

Cô đến. Cả lớp đứng lên đều tăm tắp. Cô bảo tất cả ngồi xuống, rồi nói:

– Các em, hôm nay là buổi học cuối cùng, cô muốn tâm sự với các em đôi lời. Từ mai, cô giáo mới sẽ dạy các em. Trước khi xa lớp, cô tha thiết

mong tất cả các em đều học chăm, học giỏi, nhất là những em kém phải thật cố gắng. Có như vậy cô mới yên tâm. Các em có quyết tâm không?

– Có ạ! Cả lớp đồng thanh hứa với cô.

Riêng Bình, Bình vẫn ngồi im, không nói. Bình học kém nhất lớp. Từ đầu năm, chưa bài tập đọc nào Bình đọc trôi chảy, chưa bài thuộc lòng nào Bình thuộc cả bài. Có một lần cô nói trước lớp là cô rất buồn vì Bình học kém.

Thấy Bình không trả lời cô, Lành – ngồi cạnh Bình giận Bình lắm. Lành biết Bình là chị cả, mẹ lại ốm nên không có nhiều thời gian để học, nhưng lẽ nào... «Bình không biết cô buồn vì Bình à?» Lành muốn nói ngay với Bình câu ấy nhưng nó bỗng thấy mắt Bình như ngấn nước...

Khi cô vừa giờ sổ điểm ra, định gọi đọc bài thì Bình giờ ngay cánh tay lên. Cô mỉm cười gọi Bình. Nó đứng dậy bình tĩnh đọc bài. Cả lớp hồi hộp lắng nghe. Bình đọc một mạch, không hề vấp vấp một chữ, khác hẳn với mọi ngày.

– Hay quá!

– Thuộc lâu!

– Nhất rồi!

Bình giờ ngay tay lên.

Những tiếng reo bật lên. Những cái nhìn trù mến. Cô nhẹ nhàng đặt tay lên vai Bình, dịu dàng nói: – Cô sẽ ghi vào vở của Bình điểm mười đẹp nhất! – Mặt Bình đỏ ửng lên. Nó nói lí nhí:

– Thưa cô, em xin tặng cô điểm mười đầu tiên để làm kỷ niệm ngày xa cô. Em sẽ cố gắng học tập tốt để cô yên tâm và cô giáo mới vui lòng.

Cô cảm động nhìn Bình và nhìn cả lớp trù mến.

NGUYỄN THỊ XUYẾN

CHUYỆN CON VÀNG CỦA EM

Nhà chú Dương có đàn chó con rất đẹp. Chú đã hứa cho em một con để nuôi. Chó chưa thôi bú, nhưng thấy em thích quá chú bảo cũng có thể mang về cho ăn cơm nó sẽ quen dần.

Em mừng lắm, chọn ngay con bé xinh nhất có bộ lông vàng mượt mà. Vừa mang về, em lấy cơm vào đĩa, nhưng nó chỉ giương mắt nhìn. Chắc nó còn no. Em lấy dây buộc cổ nó lại, nếu không nó chạy mất. Em vuốt ve cái đầu tròn trịa, hai cái tai bé xiu cúp xuống của con Vàng. Nó ngược đôi mắt đen hiền lành nhìn em. Từ nay mày ở đây, tao sẽ gọi mày là Vàng, hiểu chưa? Con chó vẫy vẫy cái đuôi vàng hoe, như tỏ ý hiểu. Sợ con Vàng đau, em lại cởi dây buộc cổ nó ra, Em vui vẻ khoe với mẹ:

– A! Nó hiểu con nói đấy mẹ ạ!

Mẹ em mỉm cười:

– Thế thì để nó đấy, con đi học bài đi.

– Vâng ạ.

....chọn ngay con xinh nhất.

Em lấy sách đặt lên bàn. Con Vàng đứng giữa nhà, nghiêng đầu nhìn em. Nó đang xem em học thế nào đấy. Rồi nó chạy ra góc hai chân trước lên bậu

cửa. Chắc nó muốn nhìn ra sân. Em vừa đọc xong đầu bài toán, thì không thấy nó đâu nữa. Em chạy bổ ra cửa, thấy ngay con Vàng đang cắm cổ chạy về phía nhà chú Dương. Dưới gốc mít, đàn chó con đang đùa nghịch. Nó chạy vào giữa bầy, miệng hực hực như báo điều gì.

Em vừa chạy tới gần, cả đàn ủa đến, những cái mõm xinh xinh đua nhau sủa ầm ĩ. Chó mẹ vội từ trong nhà chạy ra. Nhận ra con, nó khẽ vẫy đuôi, sủa mấy tiếng gọi con. Con Vàng lon ton chạy đến, rúc vào bụng mẹ trước tiên. Chó mẹ nằm nghiêng, khẽ đưa chân sau cào cào trên cái đầu tròn bé bỏng của con Vàng.

Đến trưa chú Dương đi làm về. Biết chuyện, chú định bụng ít lâu nữa con Vàng lớn chú mang lên cho em. Nhưng thấy em năn nỉ muốn bắt về cho được, chủ đành chiều em, chú bảo:

– Con Vàng còn bé quá, muốn đem về cháu phải lấy dây buộc vào cổ nó, tập cho nó quen dần.

Đành phải làm thế vậy! Em buộc sợi dây trông cổ nó vào chân giường. Đĩa cơm trộn rất ngon ngay trước mặt, nó cũng chẳng ăn. Nó đi loanh quanh, kéo cả sợi dây, rồi vùng vằng, rít lên ăng ăng.

Em vuốt ve bộ lông vàng, ấn cái mõm nhỏ của nó vào đĩa cơm. Nó rụt cổ lại, khịt khịt cái mũi ướt, Em cố làm cho nó hiểu rằng em rất thích nó, rất chiều nó. Nhưng con chó bướng bỉnh chẳng cần hiểu gì cả. Nó cứ nhả cái mõm lại, cần nhả một cách bực tức.

– Con phải đi học bài đi thôi. Nếu con cứ loay hoay với con chó nữa thì mẹ sẽ mang trả cho chú Dương đấy! Mẹ em nói và nghiêm nghị nhìn em.

Em sợ mẹ trả chó nên đành phải buộc luôn con chó vào chân bàn học. Cứ viết được vài dòng, em lại cúi xuống giật giật cái dây, ra hiệu cho nó im đi. Nó im dần rồi không kêu nữa. Nó nằm sấp xuống sàn, kê cái mõm nhỏ lên hai chân trước, vẻ đang nghĩ ngợi điều gì. Thế là nó đã quen rồi...

Em chợt rụt chân lại. Con Vàng rụt rè ngược mắt nhìn em như dò hỏi. Nó nhẹ nhàng thè lưỡi liếm liếm vào ngón chân cái của em. Em bật cười khảnh khách. Mẹ đang khâu áo ở giường, ngạc nhiên nhìn em:

– Con cứ cười đùa thế thì học sao được?

Em giơ ngón chân đỏ hồng lên:

– Con Vàng nó cử liếm chân con mẹ ạ. Buồn quá.

Mẹ dịu nét mặt, mỉm cười:

– Nó nhớ mẹ nó đấy. Khô thân, con bắt nó sớm quá. Đáng lẽ phải để nó thôi bú đã, rồi hãy bắt thì hơn.

Em ngồi xuống, ngẩn người nhìn con Vàng. Nó đứng yên, hơi nghiêng đầu, hếch cái mũi ướm lên. Đôi mắt tròn bé như hai hòn bi đen đen, long lanh như có nước. Nó ngược nhìn em rầu rĩ. Ôi, hóa ra nó nhớ mẹ nó quá nên không muốn ở đây với em. Nó thích được ở với mẹ, với anh em của nó. Thảo nào, lúc sáng cả đàn chó bênh con Vàng, không muốn để em bắt nó đi.

Nó đứng yên, hơi nghiêng đầu.

Ôi, những con chó con cũng khôn đến thế. Nhưng nó lại chẳng khôn hơn một tí nữa để biết là em quý nó thế nào!

Em đành buồn rầu mang con Vàng trả cho mẹ nó. Nó vui mừng vẫy đuôi, chạy vào giữa đàn chó con đang lăn cùn đùa với những cái lá mít rụng trước sân.

NGUYỄN THỊ THANH

EM SAO XANH

Nhà Liên ở tầng hai. Cái cửa sổ chiếm gần hết bề ngang gian phòng lúc nào cũng mở rộng. Buổi tối, cơm nước xong, hôm nào cũng thế, mẹ nằm nghỉ với chị em Liên độ nửa tiếng. Thế là đủ mọi thứ chuyện lý thú trên đời.

Nằm trên giường, nhìn hắt lên qua khung cửa sổ, bao giờ Liên cũng vẫn thấy khuôn trời vuông vắn ấy. Chỉ có màu là luôn thay đổi. Nhưng, khuôn trời quen thuộc quá đến nỗi Liên có thể đoán được rất đúng màu sắp đến của nó. Sáng sớm, chưa cần mở mắt, Liên đã biết nhất định là... trời nắng. Thử mở mắt ra xem nhé. Đúng mà. Lại nhắm mắt vào, lăn qua lăn lại vài vòng. Lúc sắp dậy tập thể dục, Liên lại biết ngay là bây giờ thì trời hồng. Quả nhiên, không sai. Rồi lúc nào nó sẽ xanh biếc mắt mèo, lúc nào vàng như tơ nõn, lúc nào đen mịn như nhung... Liên đều đoán đúng cả. Màu nào Liên cũng thích, chỉ không thích, rất không thích có mỗi điều: cái khuôn trời vuông vắn ấy, lớn là thế mà tối nào cũng chỉ có mỗi một ngôi sao!

Mẹ thì mẹ thích lắm. Ngôi sao quả có đẹp thật: rất to, xanh óng a óng ánh, xanh biếc màu viên ngọc hạnh phúc trong chuyện cổ tích lại luôn luôn nhấp nháy cứ như là ánh sáng xanh lửa hàn luôn tóe ra, tóe ra. Mẹ đã kể bao nhiêu chuyện về ngôi sao xanh đẹp tuyệt trần ấy. Mẹ bảo đó là hành tinh bảo vệ quả đất...

Một hôm Liên thấy ngôi sao Xanh sa xuống, rón rén từng bước vào nhà Liên, cất giọng rụt rè:

– Chị Liên ơi, cho em chơi với!

– Ai đấy? À sao Xanh đây à? Sao? Lại muốn xuống chơi với tớ cơ à? Mẹ tớ bảo: Ấy ở trên trời sướng lắm cơ mà!

– Sướng thì có sướng. Nhưng chỗ chị vui hơn. Ở chỗ em có mỗi một mình buồn buồn là. Em chả biết chơi với ai được!

– Vô lý. Mẹ tớ bảo ấy bạn cùng mây gió, hàng xóm với Mặt trăng, Mặt trời, thường chơi trốn tìm với sao Kim, sao Hỏa kia mà!

– Đúng là có các bạn ấy đấy, nhưng chị biết không, cái Mây thì uế oải, cả đời cứ lơ lơ như người ốm dờ. Cái Gió thì lười, chỉ mãi rong chơi suốt ngày. Còn lão Mặt trời với lão Kim, lão Hỏa thì đến ghê chết, lúc nào cũng trợn trừng trợn trạc, nhăn nhăn nhó nhó phát khiếp lên. Chỉ được mỗi cái Trăng, tính nét dịu dàng, nhưng em cũng ít khi được gặp mặt nó. Thế là em cứ thui thủi có mỗi một mình. Đấy chị vẫn thấy đấy chứ gì? Em buồn lắm (Liên nghe sao Xanh sụt sịt). Nhiều hôm (sao Xanh phụng phịu) nhòm qua cửa sổ thấy mẹ chị, với chị Lan, với chị chụm đầu giải đồ ở báo Thiếu niên, thỉnh thoảng lại cười phá lên, em buồn phát khóc lên được ấy. Có hôm em nhòm trộm thấy chị và các bạn tập múa rước ảnh Bác Hồ, em thèm quá, các chị có Đội thích thật; em cũng thích tập vẽ, tập hát, cuốc đất trồng rau với chị nữa cơ. Chị cho em chơi với nhé; đi, chị ừ đi; cái gì chưa biết, em chỉ xem thôi, bao giờ biết, em mới làm, em không làm hỏng đâu mà lo; nhá, chị ừ đi nào!

Liên thấy ngôi sao xanh sa xuống,

Sao Xanh năn nỉ cứ làm như chị Liên khó tính lắm ấy. Bạn nào mà Liên chả chơi? Chỉ sợ bạn có tính hay đổi, bạn giận thôi. Chứ Liên có giận bao giờ Liên «ừ» ngay. Liên muốn chạy vào lấy phần bánh quy mẹ cho, chia cho sao Xanh một nửa.

Nhưng ...ồ, sao thế này nhỉ? Liên ra sức chạy, có sải bước thật dài chạy mà không chạy được. Chân cứ rúu lại, chân nọ đá vào chân kia. Liên gọi mẹ rồi rít.

Bỗng, Liên thấy mẹ ôm ngang lưng vừa lay vừa gọi:

– Liên, Liên, cái gì thế con? Mẹ đây mà, tỉnh chưa? Con mơ thấy gì đây ?

À thì ra Liên nằm mơ.

À, thì ra Liên nằm mơ. Liên kể cho mẹ nghe. Rồi, tự nhiên Liên lại nhìn ra khuôn trời đen như nhung ngoài khung cửa sổ rộng. Đúng, ngôi sao Xanh vẫn chỉ có mỗi một mình, buồn chưa kia.

Mẹ ôm Liên vào lòng xoa lưng cho Liên ngủ lại. Liên tiếp tục chuyện trò với em sao Xanh, rủ sao Xanh xuống chơi chồng nọ chồng hoa với Liên và chị Lan.

ĐỖ THỊ TỨ

KỶ NIỆM VỀ NHỮNG VẬT BÁNH XE

Hùng vòng hai tay ra trước mặt làm tay lái, chân dậm ga, miệng huýt còi inh ỏi:

– Bim! Bim! Bim!...

Đứa em trai lên ba tuổi đang khóc, tự nhiên nín bật nhìn Hùng. Chỉ trong giây phút nó đã cười khanh khách. «Chiếc xe» phanh đến «kết» một cái, anh lái xe quay đầu ra hỏi:

– Thế nào anh bạn, có đi Hà Nội không? Thằng bé nhảy phắt lên lưng Hùng, hai chân bé đập đập vào sườn anh, cười tí mắt.

Hùng lái «xe» ra sau vườn, đến gốc cây nhãn thì dừng lại, mời «khách» xuống. «Ông khách» vui vẻ theo Hùng vào nhà nghỉ trưa, để chiều còn đi tiếp. Khi thằng bé thiu thiu trên chiếc võng thì Hùng ngồi vào bàn học. Hùng đã làm xong toán tập. Hùng định học tiếp môn sử thì nghe có tiếng còi ô tô ngoài đường. Bọn trẻ đang hò reo chạy đuổi, Hùng cũng chạy ra nhập bọn. Chiếc xe đi chậm chậm rồi tắt máy, đứng lại bên rìa đường. Anh lái xe nhảy xuống cười vui vẻ:

nhảy phắt lên lưng Hùng...

– Chào các bạn trẻ. Nhà bạn nào có ao cho anh mấy xô nước.

Hùng nhanh nhẩu chỉ cho anh lái xe đi vào cổng nhà mình, rồi tót ngay vào buồng lái bấm còi inh ỏi. Bọn trẻ rồi rít trèo lên xe. Những đứa bé không leo lên được thì chỉ biết đứng nhìn với vẻ thèm muốn. Anh lái xe xách xô nước chạy ra vội quất:

– Đây, các bạn xuống đi, nghịch hỏng xe đây! Anh nói đến mấy lần mà bọn trẻ vẫn không chịu xuống hết, cuối cùng anh đầu dụ:

– Các em xuống đi, tí nữa anh sẽ cho đi một đoạn. Thấy anh lái xe nói chân thành, cởi mở, bọn trẻ bảo nhau lần lượt xuống hết.

Mức nước xong, anh lái xe lấy khăn lau mồ hôi. Trước mặt anh là những gương mặt trẻ thơ với nhiều vẻ nghịch ngợm đáng yêu. Có đứa trông đến buồn cười, cái rút quần lòng thòng trước bụng. Một cậu đầu trọc tiêu, từ má đến tay chân, áo quần, giày đầy mực tím... những gương mặt ngộ nghĩnh ấy đang nhìn anh chờ đợi.

Anh kể cho các em nghe....

Bất giác anh lái xe mỉm cười, anh nói:

– Các em có thích nghe chuyện không?

– Có ạ có ạ bọn trẻ nhao nhao lên.

Anh lái xe vẫy tay:

– Các em ngồi xuống đây.

Bọn trẻ nhanh chóng tụ lại trước mặt anh lái xe như nhóm học trò xúm quanh cô giáo.

Anh kể cho các em nghe: Hồi anh bằng tuổi các em, anh cũng mê ô-tô lắm. Anh đục đẽo, làm không biết bao nhiêu cái ô-tô bằng gỗ. Chán kiểu xe tải, anh lại làm xe tăng, xe kéo pháo, xe con. Mỗi khi có xe qua làng, anh chạy ra bám lên xe bằng được. Hôm ấy thế nào anh bị buột tay, người rơi đánh bịch một cái. Ái chà... đau điếng.

Mặt anh lái xe nhăn nhó, làm điệu bộ. Bọn trẻ con khoái trá cười rộ lên. Anh nói tiếp:

Thế là từ đấy anh «cạch đến già». Khi xe chạy qua, anh và các bạn chỉ đứng bên đường vẫy vẫy. Các anh lái xe vui vẻ, thò đầu ra cười với bọn anh, để hờ cả hai hàm răng!

Nghe đến đây bọn trẻ xôn xao:

– Em biết rồi!

– Em biết anh nói ai rồi

– Em cũng biết rồi cơ!

Anh lái xe tươi cười đứng dậy.

– Thôi bây giờ mời các bạn lên xe.

Bọn trẻ thích thú reo hò ầm ĩ.

Xe chạy được một quãng thì dừng lại, bọn trẻ kéo nhau xuống hết. Chúng đứng bên đường giơ tay vẫy chào anh lái xe vui tính, mãi cho đến khi chiếc xe khuất hẳn sau rừng tre cuối làng mới thôi.

Bọn trẻ quay lại, đi trên những vệt bánh xe bần tán xôn xao. Chúng tranh nhau nói:

– Nhón lên, tớ cũng lái xe.

– Tớ sẽ lái máy cày.

– Tớ lái máy bay.

Tớ sẽ lái tàu hỏa, tớ cho cả làng lên tàu, tớ – lái đi chơi.

TRẦN THỊ NHẬT TÂN

NHỮNG CHIẾC CHUÔNG KỲ LẠ

Có một chú bé tên là Dũng, tính vốn tò mò lại hay cẩu kính với mọi người.

Chẳng ai thích nói chuyện với Dũng vì hễ nói là Dũng lại trưng ra hàng tràng những tiếng cục cằn nghe thật khó chịu.

Một hôm buồn quá, Dũng ngồi nghĩ vớ vẩn một mình. Trong óc chú bé chợt nảy ra câu hỏi: «Những tiếng động cất lên rồi bay đi đâu?», «Tiếng của mình nói sẽ bay đi đâu?».

Dũng nói và lắng nghe, nhưng không cảm thấy gì cả. Những âm thanh cứ vang lên rồi mất hút. Dũng bước đi mãi miết, vâng trán nhỏ cau lại bần khoăn. Chú đi tìm nơi trú ngụ của tiếng động. Đến trước một tòa nhà đồ sộ, Dũng dừng lại, Chú nhìn thấy trong khung cửa to lớn lạ thường bước ra một cô gái xinh đẹp. Cô gái tươi cười bắt chuyện, giọng cô rung lên êm dịu:

– Chào bạn nhỏ! Cháu đi đâu thế?

Quen tính cục cằn, chú bé càu nhàu:

– Chả đi đâu sất, chỉ tìm thôi!

– Cháu tìm gì vậy?

– Âm thanh!

Cô gái không phật ý vì thái độ cấc lấc của chú bé. Cô vẫn ôn tồn:

– Ồ, âm thanh? Ở đâu mà chẳng có âm thanh, tiếng của cháu cũng là âm thanh đấy!

Dũng không hết bần khoăn:

– Nhưng rồi nó sẽ đi đâu cơ? Những âm thanh ấy! Cô gái nhìn Dũng, vẻ bí mật:

– Vào đây, cô sẽ cho cháu biết.

Theo cô gái lạ bước vào ngôi nhà chan hòa ánh sáng, Dũng ngơ ngác nhìn lên vòm mái ngụy nga treo vô số những chiếc chuông nhỏ.

Tiếng cô gái vẫn ngân nga:

– Đây là ngôi nhà của «Âm thanh» bạn nhỏ ạ. Cháu nhìn kìa, những chiếc túi hình chuông... Tiếng nói của mỗi người trên thế giới đều được thu vào đây. Tiếng hay tiếng đẹp được cất giữ trên những chuông ở tầng cao. Tiếng xấu thì để vào những chuông dưới thấp.

Dũng như bị những chiếc chuông xinh xắn thôi miên, nó hỏi nửa tin nửa ngờ:

Cháu nhìn kìa, những chiếc túi hình chuông..

– Nhưng cất lại làm gì?

– Làm gì à! – cô gái hỏi lại và không bằng lòng? – Công việc nào cũng có ý nghĩa cả. Giữ lại những tiếng đẹp vì nó chính là của cải quý báu, là tiếng nói của con người. Giữ lại cả những tiếng xấu vì để nó khỏi làm hỏng tai người khác. Thế đấy, cháu bé ạ. Cháu hãy nghe xem nhé.

Cô gái nói rồi liền bấm một nút bên tường. Từ một chiếc chuông trên cao vang lên những tiếng nói trong như hát.

Dững nghe, nghe mãi mà không chán. Những cảm giác tươi sáng chảy dạt dào trong tâm hồn chú bé. Dững bỗng reo lên:

– A, đúng rồi! Tiếng cái Ngoan ở khu tập thể của cháu.

Nhưng lập tức Dững xịu mặt vì Dững nhớ ra một lần vô cớ Dững đã bắt nạt cô bạn bé có tiếng là ngoan ngoãn trong khu tập thể ấy...

Lát sau Dững lại hỏi:

– Làm sao lại thu được tiếng nói của tất cả mọi người, ai làm việc đó?

Cô gái đáp thân mật:

– Thu được chứ! Chính cô làm việc này, cô tên là Thu Thanh!

Dững phục cô Thu Thanh vô cùng. Bàn tay nghịch ngợm của chú bấm vào một nút nhỏ khác. Một luồng âm thanh bật ra chói tai. Dững nhăn mặt. Tiếng ai đấy mà nghe quen quen? Dững đỏ tai hiểu ra: – Tiếng mình!

Những câu nói cụt lủn vẫn dội vào tai Dững:

– Ông cóc chịu!

– Chẳng thèm...

Giọng Dững đấy, không thể lẫn với ai. Lại hàng loạt lời lẽ hư hốn khác nữa: Dững cãi mẹ; Dững đánh bạn; Dững tranh giành với em...

Nghe những tiếng không đẹp đẻ của mình thực đáng xấu hổ, Dững ngượng ngùng, không kịp chào cô Thu Thanh, co chân vùng chạy về nhà.

Dững đập chân trên giường và choàng dậy. Chú bàng hoàng vì những điều vừa thấy. Dững ngủ mơ chẳng? Mơ sao tại Dững vắng vắng những tiếng nói chẳng đẹp đẻ gì của chính Dững mà chiếc chuông kỳ lạ kia đã thu lại?

Dững hồi hải ra bề mức nước kỳ cộ đôi tai cho đến khi nó đỏ rực lên.

Thấy con làm cái trò kỳ quặc, bố Dũng hỏi:

– Con làm sao thế? Con gì chui vào tai phải không?

Dũng không thể kể ngay cho bố biết vì sao. Mãi sau chú mới đến bên bộ tỉ tê:

– Bố ạ, cái cô Thu Thanh ấy mà... Dũng ngập ngừng rồi kể lại cho bố nghe những điều chú vừa biết được. Chú cảm thấy vô vàn sợi dây vô hình đang truyền thanh về tòa nhà kỳ lạ.

Bố âu yếm xoa đầu Dũng:

Mơ sao tại Dũng vắng vắng những tiếng...

– Bố hiểu rồi. Cô Thu Thanh đã cho con xem «Nhà bảo tàng tiếng nói» phải không? Tốt lắm. Bố muốn con nói những lời hay, ý đẹp, mà phải từ trong đầu này này. Con phải tập nghĩ, tập nói đúng và đẹp Dũng nhé. Nếu không thì con có rửa tai cũng chẳng ích gì.

Dũng ngoan ngoãn đáp:

– Vâng ạ!

Chắc không cần nói, các bạn cũng biết tiếng «vâng ạ» của Dũng đã được cô Thu Thanh thu vào chiếc chuông nào.

NGUYỄN HỒNG THỦY

CHÚ BÒ MŨ TRẮNG

Những chú bò chở ngất ngưỡng sau lưng bao nhiêu thứ lạ đến một kho bách hóa gần nhà Thảo. Bao giờ cũng thế, khi quay về các chú thường nghỉ giải lao dưới gốc sấu trước cửa nhà em.

Chẳng hiểu bao nhiêu tuổi mà cây sấu cao to đến thế? Mày đũa trẻ ở số nhà 38 đứng quanh, dang thật thẳng tay mà vẫn không kín gốc. Trời nắng đến đầu ngời dưới gốc sấu ấy, ai cũng cảm thấy mát, bóng mát trùm lên khắp vỉa hè, lan xuống nửa lòng đường. Gốc sấu bỗng nhiên trở thành nhà ga của các chú bò từ bao giờ Thảo cũng không biết. Thảo hay bé em ra đó chơi cho mẹ thổi cơm chiều. Cu Bình thích thú đến gần các chú bò giống như được đi chơi vườn bách thú.

Thảo thuộc tên, thuộc tính nết của gần hết các chú bò rồi đấy. Chú «Văn Tú» rất háu uống. Chú ta về đến ga, giậm chân đến cái thứ ba mà bác chủ chưa mang xô nước đến là chú vùng vằng, chú dỗi! Bác đánh xe phải nựng mãi chú mới uống. Chú «Lộc đen» thì nhỏ nhẻ như con gái, bác chủ mang cỏ đến, chú ăn từ tốn, ngoẹo đầu ngoẹo cổ đến hay! Chú «Dìn đỏ» thì hung dữ như ông hộ pháp, trừ bác chủ của chú, đồ ai đặt tay được lên đôi sừng cong như hai nhánh trăng non.

Thảo yêu nhất là chú bò «đội mũ trắng». Chú này vốn không có tên, thấy giữa hai sừng của chú có một khoang lông trắng, Thảo gọi luôn chú bằng cái tên giản dị ấy. Quả tình, khoang trắng ở đỉnh đầu chú giống hệt chiếc mũ trắng của cu Bình. Bác Hai, chủ của chú ta cũng thích cái tên ấy thì phải. Bác đã thưởng cho tác giả cái tên ấy một châu cười xe bò đến tận đầu ngã tư.

«Mũ trắng» sáng dạ lắm. Một hôm bác Hai giao hàng xong, ra xếp hàng mua bánh ở một quầy gần đó, thế là chú ta cứ lóc cóc, lóc cóc trên đôi guốc sắt kéo chiếc xe về tận «nhà ga», nghĩa là về đúng gốc sấu trước nhà Thảo, chú mới dừng chân nghỉ.

Cứ trông thấy chú ta từ xa, hai chị em Thảo đã reo lên:

– Chú bò mũ trắng! Chú bò mũ trắng!

Bác Hai không quên giơ chiếc roi bằng nứa cái lạt lên cao chào hai chị em.

Hôm thì chú bò kéo đẩy một xe toàn bếp dầu hỏa. Hôm thì chú kéo đẩy một xe toàn búp bê bọc trong từng túi ni-lông. Nhìn thích ơ là thích!

Thảo yêu thích nhất là chủ Bò đội mũ trắng

Hôm nay, từ xa, Thảo đã trông thấy Mũ trắng đầu lắc lư, chân đi bước một. Chắc chú đang mệt. Trời nắng thế này, bác Hai đã dựng thêm cho chú ta một mái lều bằng vải. Chú đi, chiếc lều cũng đi theo.

– Bóng, bóng!

Cu Bình đã nhìn rõ thứ hàng mà Mũ trắng chở hôm nay. Những quả bóng cao su màu đỏ, màu xanh, chất cao đến mức chạm vào những cành sấu thấp. Đám các cô cậu thợ xây tí hon đang mải mê làm việc trên một đồng cát gần đó cũng phải ngừng tay, quay hướng về phía trái núi bóng đang tiến đến kia. Nóng lòng nhất là bọn con trai. Bao nhiêu bóng nhỉ? Một, hai, ba,.... tám, chín, mười... Đến mấy trăm, mấy nghìn quả. Cu Bình vẫn reo to:

– Bóng, bóng, bóng!

Nó trườn xuống đất, làm Thảo suýt ngã. Bác Hai mỉm cười, gạt mồ hôi, giơ tay chào các bạn trẻ quen thuộc. Đúng lúc bác Hai giơ chiếc roi bằng nứa cái lạt lên cao kiểu chào đặc biệt của bác, thì Mũ trắng tự động lái chiếc xe quật vào nhà ga gốc sấu, nhanh đến nỗi bác Hai gạt lại không kịp. Chiếc còng bỏ rơi trên rễ sấu. Mũ trắng gục cái đầu xinh đẹp xuống thêm hè, hai chân trước khuyu hẳn như không thể đứng lên được.

Bọn trẻ con quây lấy bác Hai mà hỏi. Bác chẳng trả lời đũa nào cả, bác đang mải nâng còng bò lên. Con bò không chịu đứng dậy. Bác gạt mồ hôi, giọng dịu dàng:

– Cố lên anh bạn, giao hàng xong ta mới nghỉ chứ? Cố lên chút nào! Hơn trăm thước là tới thôi!

Mũ trắng ngược cặp mắt lơ lơ nhìn bác, đầu lại gục xuống. Thảo thấy chiếc mũ trắng trên đầu nó nhợt hẳn đi. Chú ta hình như cố gượng để nhắc chân lên, đôi guốc sắt siết xuống lòng đường, nhưng rồi lại gục xuống. Bác Hai giơ roi lên:

– Một cũng phải cố gắng bước chứ!

Thảo vội giữ tay bác lại:

– Bác ơi, đừng đánh nó. Nó say nắng đấy mà. Bọn trẻ nhao nhao cả lên;

– Nó ốm đấy bác ạ.

– Ốm phải tiêm...

Cu Bình cũng len vào cạnh chị Thảo để góp ý kiến. Bác Hai lắc đầu, nhăn nhó. Thảo kéo vạt áo bác: Nó bị cảm nắng đấy, nhà cháu có viên cảm sốt, cháu lấy cho nó uống nhé.

Bác Hai đành tháo bò ra khỏi xe, nói với Thảo:

– Cháu trông hộ bác vậy. Giao hàng xong, bác quay lại ngay.

Bác Hai thay bò kéo cái núi bóng cao su ngắt ngưỡng lên đường.

Phải trông nom cả một chú bò ốm, Thảo thấy mình quan trọng hẳn lên. Thắng Sơn tuyên bố:

– Chúng tớ sẽ giúp đàng ấy, phân công đi!

Thảo ra dáng một cô y tá phòng cấp cứu: Trước hết, các ấy đứng lui ra cho thoáng để Mũ trắng thở cái đã. Hiền, Lan về lấy một chậu nước ra đây cho bò uống. Sơn, Nam sang bên đường, nhờ ít cỏ thật non vào nhé! Các bạn khác thì về lấy quạt để quạt cho chú ta.

– Đồng ý.

– Còn tôi – Thảo tiếp – tôi về lấy thuốc và khăn mặt ướt, tôi ra ngay.

Mũ trắng chẳng hiểu gì, ngơ ngác nhìn lũ trẻ chạy đi đâu hết, để lại một cu Bình đứng bên chú.

Khi bác Hai quay trở lại với chiếc xe không thì trước mặt con bò «không chịu cố gắng» của bác có một chậu nước mát, một vài nắm cỏ non tươi, mấy em bé phe phẩy quạt cho bò. Trên đỉnh đầu chú, chỗ chiếc mũ trắng có đắp một chiếc khăn mặt ướt. Chú trệu trạo nhai từng ngọn cỏ Thảo đưa vào tận miệng. Có lẽ chú ăn cho Thảo bằng lòng đấy thôi, chú còn mệt lắm. Trời vẫn còn nắng chói. Ngọn sấu không rung rinh một tẹo nào.

Thấy bác Hai tới, Thảo báo cáo ngay:

Chú trệu trạo nhai từng ngọn cỏ.

– Chúng cháu cho Mũ trắng uống hai viên cảm sốt, nó uống ngoan lắm.

– Uống thuốc ngoan lắm không khóc nè!

Cu Bình bỏ sung vào «bản báo cáo» của chị Thảo. Bác Hai cảm ơn từng cô cậu nhỏ. Bọn trẻ ngượng nghịu cười rúc rích.

– Bây giờ các cháu lui ra một chút, để bác đánh bò đi nào.

Nghe chữ «đánh» Thảo lại hốt hoảng.

– Nó bị chóng mặt, bác đừng đánh nó.

Bác Hai cười.

– Bác đừng đánh nó! Bọn trẻ đồng thanh.

Bác không đánh đâu... Chà, các cháu chiều chuộng nó thế này, rồi nó còn nhõng nhẽo lắm đây.

Quay sang Mũ trắng bác bảo:

– Nào, mời «anh bạn» lên xe, tôi đưa đến bệnh xá vậy.

– Đô ta nào! Đô ta!

Đám trẻ con ùa vào giúp bác Hai đẩy «Mũ trắng» lên xe. Chiếc xe mà hằng ngày chú vẫn gò lưng kéo hàng. Cu Bình thích chí vỗ tay.

– Hoan hô bò đi tùng dinh!

Thảo khẽ đặt bàn tay nhỏ mát của em lên chiếc mũ trắng vẫn còn đắp khăn mặt ướt.

– Chóng khỏe, bò lại cồng bóng, cồng búp bê qua đây cho chúng mình xem nhé.

Bác Hai tháo mái lều dựng ở càng xe phủ lên người chú bò. Bác giờ chiếc roi bằng năm cái lạt lên chào các bạn trẻ. Bác ghé vai kéo chiếc xe có chú bò ồm ra khỏi nhà ga gốc sấu.

Trời chưa tắt nắng, bánh xe lún sâu xuống lớp nhựa đường. Thảo và đám trẻ còn nhìn theo mãi chủ bò quen thuộc..

TRẦN THỊ MINH TÂM

Table of Contents

[Start](#)

[BỐ TÔI](#)

[BÀN TAY MẸ](#)

[NGÀY SẮP XA CÔ](#)

[CHUYỆN CON VÀNG CỦA EM](#)

[EM SAO XANH](#)

[KỶ NIỆM VỀ NHỮNG VẬT BÁNH XE](#)

[NHỮNG CHIẾC CHUÔNG KỶ LẠ](#)

[CHÚ BÒ MŨ TRẮNG](#)